

คำนำ

ตามที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดไว้ว่าส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการเพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการตระหนักและเห็นความสำคัญของบุคลากรโดยเฉพาะการพัฒนาความรู้แก่บุคลากรเก่าและใหม่ในหน่วยงานให้มีความรู้และมีทักษะในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงวิธีการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการมีองค์ความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) อยู่เป็นจำนวนมากจึงต้องมีการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาคน พัฒนางาน และพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมถึงมีการเข้าถึงและการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing)

ในการนี้วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการได้รวบรวมผลงานของวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการเรียนการสอน เรื่อง เทคนิคการสอน วันที่ 15 มีนาคม 2559 ณ ห้อง ประชุมวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ ชั้น 2 อาคารสิรินธร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เพื่อให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยได้ทราบถึงแนวทางการปฏิบัติที่ดี (Good Practices) ของบุคลากรในวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาทักษะและความรู้ในการปฏิบัติงาน และสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

สารบัญ

	หน้า
องค์ความรู้จากกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้.....	1
วิธีสอนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน (Co – Operative Learning) (ดร.พรชัย นฤตมกุล)	1
เน้นพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน (ดร.ชมนุช หุ่นาค).....	2
กิจกรรมระหว่างการเรียนรู้การสอน Active Learning (ดร.ชัชวาล แสงทองล้วน).....	5
เทคนิคและวิธีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง (ดร.พิชญะ อุทัยรัตน์).....	8
เทคนิคและวิธีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับบัณฑิตศึกษา (ดร.ภคมน โภคะธีรกุล).....	10
ระบบปฏิบัติการเพื่อเตรียมกิจกรรมในชั้นเรียน (ดร.สุภาพร เฟ่งพิศ).....	13
เทคนิคการสอนโดยการอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) (รศ.ดร.เพ็ญศรี ฉิรินัง)	18
สรุปองค์ความรู้.....	24

องค์ความรู้จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 2

ประจำปีการศึกษา 2558

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประเด็นความรู้	: ด้านการเรียนการสอน
หัวข้อการจัดการความรู้	: เทคนิคการสอน
วันเดือนปีที่ดำเนินการ	: 15 มีนาคม 2559
องค์ความรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	
ชื่อ – นามสกุล	ดร.พรชัย นฤตมกุล
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้	08-4014-0111
E-mail Address	pnaruedomkul@yahoo.com

หัวข้อ/เรื่องที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : CONTEXT/C

วิธีสอนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน (Co – Operative Learning)

รายละเอียด/วิธีการที่ได้ดำเนินการ : ACTION/A

วิธีสอนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกันเป็นการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ผู้เรียนทำงานร่วมกันและช่วยเหลือกันในชั้นเรียน ซึ่งจะสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน และยังเพิ่มปฏิสัมพันธ์ที่ยอมรับซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย เพราะในชั้นเรียนมีความร่วมมือ ผู้เรียนจะได้ฟัง เขียน อ่าน ทวนความ อธิบาย และปฏิสัมพันธ์ ผู้เรียนจะเรียนด้วยการลงมือกระทำ ผู้เรียนที่มีจุดบกพร่องจะได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่ม (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550; สลาวิน (Slavin), 1987 อ้างใน ไสว พักขาว, 2544)

แบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และให้แต่ละกลุ่มอ่านและวิเคราะห์บทความ หลังจากนั้นแต่ละกลุ่มจะนำเสนอหน้าชั้นเรียน ผู้สอนจะถามคำถามและให้กลุ่มที่นำเสนอตอบ หากกลุ่มที่นำเสนอไม่สามารถตอบคำถามได้ นักศึกษาที่ฟังการนำเสนอสามารถช่วยตอบแทนได้ และกลุ่มที่นำเสนอจะได้คะแนนในส่วนการตอบคำถาม

ผลลัพธ์/ผลสำเร็จ/แนวปฏิบัติที่ดี : RESULT/R

จากวิธีการที่ได้ดำเนินการไปดังกล่าวข้างต้น ทำให้นักศึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชั้นเรียน ส่งผลให้มีบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน เพิ่มปฏิสัมพันธ์ที่นักศึกษายอมรับซึ่งกันและกัน รวมถึงผลการเรียนในภาพรวมดีขึ้น

คำนำ

ตามที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดไว้ว่าส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการเพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการตระหนักและเห็นความสำคัญของบุคลากรโดยเฉพาะการพัฒนาความรู้แก่บุคลากรเก่าและใหม่ในหน่วยงานให้มีความรู้และมีทักษะในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงวิธีการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการมีองค์ความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) อยู่เป็นจำนวนมากจึงต้องมีการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาคน พัฒนางาน และพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมถึงมีการเข้าถึงและการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing)

ในการนี้วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการได้รวบรวมผลงานของวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการเรียนการสอน เรื่อง เทคนิคการสอน วันที่ 15 มีนาคม 2559 ณ ห้อง ประชุมวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ ชั้น 2 อาคารสิรินธร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เพื่อให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยได้ทราบถึงแนวทางการปฏิบัติที่ดี (Good Practices) ของบุคลากรในวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาทักษะและความรู้ในการปฏิบัติงาน และสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

องค์ความรู้จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 2

ประจำปีการศึกษา 2558

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประเด็นความรู้	: ด้านการเรียนการสอน
หัวข้อการจัดการความรู้	: เทคนิคการสอน
วันเดือนปีที่ดำเนินการ	: 15 มีนาคม 2559
องค์ความรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	
ชื่อ - นามสกุล	ดร.ชมภูนุช หุ่นนาค
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้	08-6995-5261
E-mail Address	chompoonuch7229@gmail.com

หัวข้อ/เรื่องที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : CONTEXT/C

เน้นพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

รายละเอียด/วิธีการที่ได้ดำเนินการ : ACTION/A

จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 1 เน้นพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน 3 ด้านหลัก ดังนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ประกอบด้วย 1) ความรู้ (knowledge) เช่น ในการเรียนการสอนมีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้โต้ตอบ หรือแสดงความคิดเห็นซึ่งชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาจำแนกคิด ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ ระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง แม่นยำหรือไม่ ซึ่งคำถามเหล่านั้นมีคำตอบที่แน่นอน ถ้ามั่นใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง คำจำกัดความ นิยามต่าง ๆ หรือการยกตัวอย่างสถานการณ์ สภาพปัญหา และรูปแบบการบริหารที่เกิดขึ้น จากนั้นถามว่า รูปแบบดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีใด เพราะเหตุใดจึงอธิบาย เป็นต้น 2) ความเข้าใจ (Comprehension) ในระหว่างการสอนจะมีคำถามให้นักศึกษาได้อภิปรายเพื่อทบทวนความรู้ ความจำ ความสามารถในการเปรียบเทียบ ตีความจากตัวอย่างที่ยกขึ้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เนื้อหาสาระเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ ต้องอาศัยการยกตัวอย่าง บริบท สถานการณ์สมมติ และตัวอย่างงานวิจัยให้นักศึกษาร่วมอภิปราย เพื่อความเข้าใจที่กระจ่างขึ้น และทำให้ผู้สอนรู้ด้วยว่า นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาหรือไม่ 3) การนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) เช่น ประเด็นหัวข้อรายงานที่ให้นักศึกษาทำ ต้องวัดได้ว่า นักศึกษาสามารถนำแนวคิด ทฤษฎีที่ได้เรียนไปประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ร่วมกับลักษณะองค์การที่ตนทำงานอยู่ 4) การวิเคราะห์ (Analysis)

ใช้เทคนิคในการสอนเพื่อให้นักศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คือ การวาด (My Mapping) เช่น วิชาแนวคิด ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ ให้วาด (My mapping) ว่าแต่ยุคมี นักวิชาการคนใด คิดทฤษฎีอะไร ทฤษฎีนั้นมีสาระสำคัญว่าอะไร และทฤษฎียุคหนึ่งสัมพันธ์กับ ยุคอื่นอย่างไร และสอดคล้อง หรือแตกต่างกับการบริหารงานในปัจจุบัน เป็นต้น 5) การสังเคราะห์ (Synthesis) ใช้เทคนิคในการสอนในส่วนนี้ จะให้นักศึกษาคูคลิประวัติโอเกี่ยวกับปัญหาในมิติต่างใน ประเทศ เช่น การไม่มีที่ดินทำกิน ความยากจน คนไร้สัญชาติ ความเหลื่อมล้ำ และความเป็น ธรรมในสังคม จากนั้นให้นักศึกษาสังเคราะห์ประเด็นปัญหาที่ครอบคลุมทุกมิติ และนำเสนอ แนวทางแก้ปัญหาโดยผสมผสานแนวคิด ทฤษฎีที่หลากหลาย รวมถึงมีการร่วมอภิปราย และ ซักถามระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน 6) การประเมินค่า (Evaluation) มาตรฐานในการวัดที่กำหนดไว้ โดยคำถามที่ถามนักศึกษาในชั้นเรียน เน้นให้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดใหม่ ๆ จากข้อมูล หรือสิ่งที่ได้เรียนมาแล้ว เช่น ให้ออกแบบ วางแผน เปรียบเทียบ และเสนอแนะ เป็นต้น

2. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เช่น เน้นสังเกต และเข้าใจการแสดงออกทางสี หน้า น้ำเสียง ท่าทีจากการฟังหรือการสนทนา โดยระหว่างสอนจะมีการสังเกตพฤติกรรมของ นักศึกษา เพื่อปรับรูปแบบการสอนให้ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ สอนให้ นักศึกษาเข้าใจว่าการเขียนดัชนีนิพนธ์ที่ดีเป็นอย่างไร มีตัวอย่างประกอบ และเปิดโอกาสให้ แสดงความคิดเห็นว่า งานที่นำมาให้ดูเป็นตัวอย่างนั้นดี หรือไม่ดีอย่างไร จากนั้นให้ทดลองฝึก เขียนงานของตนเอง เป็นต้น

3. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เช่น วิชาระเบียบวิธีวิจัยและการใช้สถิติ และวิชา แผนที่น่าสนใจวิทยานิพนธ์/ดัชนีนิพนธ์ ระหว่างการสอนจะมีการสอดแทรกเรื่องจริยธรรมในการ วิจัย ความซื่อสัตย์ทางวิชาการ การเรียนจบอย่างสง่างามและมีศักดิ์ศรี หรือวิชาแนวคิด ทฤษฎี รัฐประศาสนศาสตร์จะสอดแทรกเรื่องความเป็นผู้นำองค์การที่ดี คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนร่วม ลดความเห็นแก่ตัว ความโลภหลง เป็นต้น

นอกจากนั้น หลังจากที่ได้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 1 ได้ประยุกต์ใช้เทคนิคการ สอนของอาจารย์ท่านอื่น ๆ คือ การยกตัวอย่างงานวิจัยประกอบการบรรยายให้นักศึกษาเห็น ภาพ โดยตัวอย่างนั้น ๆ ต้องเป็นกรณีศึกษาที่น่าสนใจ ทำให้นักศึกษาตื่นเต้น อยากรู้ รวมถึง เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ

ผลลัพธ์/ผลสำเร็จ/แนวปฏิบัติที่ดี : RESULT/R

จากเทคนิคเดิมที่ใช้ ผสมผสานกับเทคนิคใหม่ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งแรก ไม่ว่าจะเป็นการยกตัวอย่างงานวิจัยประกอบการบรรยายให้นักศึกษาเห็นภาพ โดยตัวอย่างนั้น ๆ ต้องเป็นกรณีศึกษาที่น่าสนใจ ทำให้นักศึกษาตื่นเต้น อยากรู้ รวมถึงเทคนิคการแสดงบทบาท

สมมติ ได้นำไปสู่การเกิดผลลัพธ์ที่ดี คือ นักศึกษามีพฤติกรรม ทำที่ การตอบสนอง และมีการมีส่วนร่วมมากขึ้น อีกทั้งมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นเนื้อหาที่ทำการสอนอย่างชัดเจน ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ แสดงความคิดเห็นในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย ขณะเดียวกันผลสำเร็จที่เกิดขึ้น คือ ไม่มีปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนมา และจากการฝึกปฏิบัติ ไปประยุกต์ใช้ในการทำคุณนินพจน์ของตนเองได้

องค์ความรู้จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ประจำปีการศึกษา 2558

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

ประเด็นความรู้	: ด้านการเรียนการสอน
หัวข้อการจัดการความรู้	: เทคนิคการสอน Taxonomy Learning
วันเดือนปีที่ดำเนินการ	: 15 มีนาคม 2558
องค์ความรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	
ชื่อ - นามสกุล	ดร.ชัชวาล แสงทองล้วน
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้	08-2643-0688
E-mail Address	ajarn_wal@hotmail.com

หัวข้อ/เรื่องที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : CONTEXT/C

เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning

รายละเอียด/วิธีการที่ได้ดำเนินการ : ACTION/A

จากการนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ในที่ประชุมที่ผ่านมา ข้าพเจ้าได้นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหัวข้อ Active Learning โดยสรุปลักษณะที่สำคัญของ Active Learning ในครั้งที่ผ่านมา ดังนี้

Bonwell (n.d.) ให้ลักษณะที่สำคัญของ Active Learning ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากขึ้นกว่าการนั่งฟังอยู่เฉย ๆ
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น การอ่าน การพูด การเขียน
3. การถ่ายทอดข้อมูลมีความสำคัญน้อยกว่าการพัฒนาทักษะของผู้เรียน
4. เน้นความสำคัญในการสำรวจทัศนคติและค่านิยมของผู้เรียนให้มากขึ้น
5. เพิ่มแรงจูงใจให้กับผู้เรียนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่
6. ผู้เรียนสามารถได้รับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ทันทีจากผู้สอน
7. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดขั้นสูง การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินผล

และวิธีการสอนและเทคนิคการสอนแบบ Active Learning ดังนี้

1. Active Reading
2. Brainstorming

3. Agree & Disagree Statement
4. Carousel
5. Concept Map
6. Gallery Walk
7. Jigsaw
8. Problem/Project –Based Learning หรือ Case Study
9. Role Playing
10. Think – Pair – Share
11. Predict – Observe –Explain
12. Clarification Pause
13. Card Sorts
14. Chain Note
15. Students' Reflection

ในครั้งนี้ได้ใช้วิธีการสอนแบบ Active Learning โดยเลือกมา 1 วิธี และทำการสรุปประเด็นที่สำคัญของการนำ Active Learning มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ใช้วิธีการสอนแล้วเกิดปัญหาอะไรบ้าง?
2. และมีวิธีอะไรบ้างในการแก้ปัญหา?

ผลลัพธ์/ผลสำเร็จ/แนวปฏิบัติที่ดี : RESULT/R

ข้าพเจ้าได้ใช้องค์ความรู้ (Knowledge management) จากการประชุมเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2558 ด้านการเรียนการสอน “เทคนิคการสอน Taxonomy Learning” มาสอนในวิชา เศรษฐศาสตร์สำหรับผู้บริหาร โดยการให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 12 คน ได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3

กลุ่มที่ 1 หาข่าวเศรษฐกิจจุลภาค

กลุ่มที่ 2 หาข่าวเศรษฐกิจมหภาค

กลุ่มที่ 3 หาข่าวเศรษฐกิจมหภาคกับการจัดการ

กลุ่มที่ 1 ชาวโรงแรม Lower Coast คีน 5 บาท ดึงนักท่องเที่ยว ทูนิไฮเต็ลล์จุดพลุสร้าง ชื่อโรงแรม Lower Coast ในไทย ด้วยโปรโมชันห้องละ 9 บาท มั่นใจศักยภาพท่องเที่ยวไทยฟื้นเร็ว

กลุ่มที่ 2 แห่งแก๊งกำไรทอง ยอดนำเข้าทะลักเผยคนไทยแห่ซื้อทองแก๊งกำไรหนัก ยอดนำเข้าทองคำเดือนกันยายน ปีนี้พุ่งถึง 101.92% ซื้อทองสะสมในทุนสำรองเต็มพิกัด 2-3%

กลุ่มที่ 3 เศรษฐกิจไทยหลังพ่นแฉ่ง เป็นที่รู้จักกันว่าขณะนี้ได้เกิดภาวะพ่นแฉ่งกระทบทั้งพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่อุตสาหกรรม ทำให้เกิดความเสียหายหลายด้าน

ทั้ง 3 กลุ่ม ได้มีการใช้เทคนิคโดยวิธี Active Learning โดยวิธี Agree & Disagree Statement พบว่า

ทั้ง 3 กลุ่ม ได้มีการนำเสนอความคิดเห็นทั้งเห็นด้วยเพราะอะไร และไม่เห็นด้วยเพราะอะไร แล้วเขียนสรุปเนื้อหาใส่กระดาษ A4 ผลการจัดการเรียนการสอน แบบ Active Learning โดยวิธี Agree & Disagree Statement พบว่า การเรียนการสอนมีความสนุกสนาน นักศึกษาทุกคนกล้าแสดงความคิดเห็นและอธิบาย ถึงเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยไม่มีใครผิดหรือถูก พบว่าไม่มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning

องค์ความรู้จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ประจำปีการศึกษา 2558

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

ประเด็นความรู้ : ด้านการเรียนการสอน
หัวข้อการจัดการความรู้ : เทคนิคการสอน Taxonomy Learning
วันเดือนปีที่ดำเนินการ : 15 มีนาคม พ.ศ. 2559
องค์ความรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ชื่อ – นามสกุล : ดร.พิชญะ อุทัยรัตน์
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ : 08-8000-1853
E-mail Address : Pichaya.ut@gmail.com

หัวข้อ/เรื่องที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : CONTEXT/C

เทคนิคและวิธีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง

รายละเอียด/วิธีการที่ได้ดำเนินการ : ACTION/A

ประยุกต์จากแนวคิด เรื่องจุดมุ่งหมายทางการศึกษาในด้านการพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ของ Anderson and Krathwohl เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนตามลำดับชั้น 6 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นการจำ (REMEMBERING) ใช้แนวทาง การเน้นสาระ หลักการ และข้อมูลสำคัญ (Highlighting) เช่น ตัวทฤษฎี และแนวคิดของวิชาที่ศึกษาว่า มีนักวิชาการเคยคิดเคยศึกษาเรื่องเหล่านี้ไว้ว่า อย่างไร ปัจจุบันนี้ทฤษฎี และแนวคิดดังกล่าวยังสอดคล้องกับสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมในปัจจุบันหรือไม่ ผู้สอนต้องให้ความสำคัญต่อเนื้อหาทฤษฎีและแนวคิดที่เป็นปัจจุบันและมีความทันสมัยมากที่สุด

2. ชั้นการเข้าใจ (UNDERSTANDING) ใช้เทคนิคการสอนเพื่อช่วยฝึกให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจในสาระสำคัญของเรื่องที่เรียน โดยการให้ตัวอย่าง (Key Examples) การเน้นในด้านความสัมพันธ์ (Emphasize connections) การให้มโนทัศน์และขยายมโนทัศน์ (Elaborate Concepts) และการสรุปความ (Summarize)

3. ชั้นการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Applying) เพื่อช่วยให้นักศึกษาให้นักศึกษาเกิดการคิดในชั้นการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยการสร้างด้านกระบวนการคิด (Cognitive Apprenticeships) ภายใต้สถานการณ์ สภาพแวดล้อมที่แท้จริง (Authentic situations) มีการสร้าง

หรือกำหนดกรณีศึกษา (Case Studies) เพื่อช่วยให้เกิดศักยภาพในการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้ศึกษา

4. ขั้นการวิเคราะห์ (Analyzing) เพื่อช่วยให้นักศึกษาเกิดการคิดในขั้นการวิเคราะห์ เช่น การทดลองตั้งสมมุติฐาน (Challenging Assumptions) การแกะย้อนรอย ผลการวิเคราะห์ (Retrospective Analysis) การอภิปรายโต้แย้ง (Debates) และการตัดสินใจจากสถานการณ์ต่าง ๆ (Decision-making situations) ซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์ (Analyzing Solution)

5. ขั้นการประเมิน (Evaluating) ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนต้องเน้นการอภิปราย การวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อหาข้อสรุปที่ดีที่สุด (Critiquing)

6. ขั้นการสร้างสรรค (Creating) โดยใช้เทคนิคการสอนช่วยฝึกให้นักศึกษาเกิดการคิดในขั้นการสร้างสรรค ดังเช่น การตั้งสมมุติฐาน และให้พิสูจน์สมมุติฐานที่ตั้งไว้ (Challenging Assumptions) การโต้เถียง (Debates) การประชุม เพื่อศึกษาและอภิปรายกับผู้อื่นในสาระวิชาที่เรียน (Discussions and Other Collaborating Learning Activities) การออกแบบ (Design) และการตัดสินใจจากสถานการณ์ต่าง ๆ (Decision-Making Situations)

ผลลัพธ์/ผลสำเร็จ/แนวปฏิบัติที่ดี : RESULT/R

ประโยชน์ที่ได้รับและปัญหาและอุปสรรคจากเทคนิคการสอน Taxonomy Learning

1. ทำให้นักศึกษาได้รับรู้ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่สอดคล้องกับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมจริงอันเป็นประโยชน์ในการปูพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษา
2. ทำให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
3. ทำให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะในการเผชิญสถานการณ์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

องค์ความรู้จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ประจำปีการศึกษา 2558

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

ประเด็นความรู้ : ด้านการเรียนการสอน
หัวข้อการจัดการความรู้ : เทคนิคการสอน Taxonomy Learning
วันเดือนปีที่ดำเนินการ : 15 มีนาคม พ.ศ. 2559
องค์ความรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ชื่อ - นามสกุล : ดร.ภคมน โภคะธีรกุล
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ : 08-9204-5599
E-mail Address : Pakamon999@hotmail.com

หัวข้อ/เรื่องที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : CONTEXT/C

เทคนิคและวิธีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับบัณฑิตศึกษา

รายละเอียด/วิธีการที่ได้ดำเนินการ : ACTION/A

1. การจัดการเรียนการสอนทางอ้อม ได้แก่ การเรียนรู้แบบสืบค้น แบบแก้ปัญหา แบบใช้กรณีศึกษาแบบตั้งคำถาม แบบใช้การตัดสินใจ
2. เทคนิคการศึกษาเป็นรายบุคคล ได้แก่ แบบเรียนรู้ด้วยตนเอง คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
3. เทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการเรียน เช่น การใช้สิ่งพิมพ์ ตำราเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
4. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ การอภิปราย การระดมพลังสมองกลุ่มแก้ปัญหา กลุ่มตัว
5. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกรณีตัวอย่าง เกม สถานการณ์จำลอง
6. เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ ได้แก่ ร่วมมือแข่งขันหรือกลุ่มสืบค้น กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกันคิด
7. เทคนิคการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ได้แก่ การเรียนการสอนแบบแก้ปัญหา (Problem-Solving)
8. เทคนิคการเป็นผู้ช่วยเหลือและแหล่งวิทยาการ ได้แก่ คอยให้คำตอบเมื่อนักศึกษาต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ

9. เทคนิคการเป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง ได้แก่ ช่วยสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์หรือให้คำแนะนำที่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจเข้าร่วมกิจกรรมหรือฝึกปฏิบัติตนเอง

10. เทคนิคการเป็นผู้ติดตามตรวจสอบ ได้แก่ คอยตรวจสอบงานที่นักศึกษาผลิตขึ้น โดยเฉพาะด้านความถูกต้อง รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ในด้านการเรียนการสอน

ผลลัพธ์/ผลสำเร็จ/แนวปฏิบัติที่ดี : RESULT/R

- ประโยชน์ที่ได้รับและปัญหาและอุปสรรคจากเทคนิคการสอน Taxonomy Learning
1. ทำให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์จริงในด้านการเรียนการสอน
 2. นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
 3. นักศึกษาได้ฝึกทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการพูด การเขียน การแสดงออก การจัดการ การแสวงหาความรู้ และการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น
 4. มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของตัวนักศึกษาเอง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับแต่ละวิชา ว่ามีประโยชน์อย่างไรบ้าง
 5. นักศึกษาได้พัฒนาทักษะในการเผชิญสถานการณ์ ตัดสินใจและแก้ปัญหา
 6. เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น บางครั้งนักศึกษาอาจจะไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก และตอบไม่ตรงคำถาม อาจารย์ก็ต้องให้โอกาสนักศึกษาได้แสดงออก พร้อมใช้คำพูดอย่างละเอียดอ่อนคำตอบไม่มีถูกผิดอย่างชัดเจนหรือแน่นอน ไม่ให้เขารู้สึกผิดเมื่อเขาตอบคำถามผิดหรือไม่ตรงประเด็น
 7. บางครั้งในวิชาการเรียนการสอนอาจจะต้องใช้เวลาในการจัดกิจกรรมมากเกินไปทำให้ไม่ได้ลงไปในเนื้อหาอย่างเจาะลึกหรือชัดเจน
 8. บางครั้งต้องอาศัยความสามารถของอาจารย์ผู้สอนในการแก้ปัญหาเนื่องจากนักศึกษายังไม่มีความเข้าใจ อาจไม่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้สอน อาจารย์จะต้องสามารถแก้ปัญหาหรือปรับสถานการณ์แต่ละประเด็นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ให้ได้
 9. หลังจากมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ทำให้อาจารย์ทราบว่านักศึกษาแต่ละคนมีความสามารถเก่งในด้านใดบ้าง
 10. อาจารย์มีอารมณ์ขัน ทำให้นักศึกษาเรียนแล้วไม่น่าเบื่อมีความสุขและสนุกกับการเรียน
 11. อาจารย์ใช้เทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case) ทำให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ความคิดของผู้อื่นได้อย่างแม่นยำมากขึ้น และมีมุมมองที่กว้างขึ้น
 12. จากการใช้เทคนิคการสอนนักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดแก้ปัญหา ทำให้นักศึกษามีความพร้อมที่จะแก้ปัญหาเมื่อเผชิญกับ

ปัญหานั้นในสถานการณ์จริง ซึ่งเขาสามารถจะเลือกวิธีที่ดีที่สุดที่เขาถนัด ซึ่งแต่ละคนจะรู้จักวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกันไปซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน รวมทั้งอาชีพของตัวนักศึกษาเองก็มีผลเช่นกัน

องค์ความรู้จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 2

ประจำปีการศึกษา 2558

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประเด็นความรู้ : การเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน

หัวข้อการจัดการความรู้ : ปฏิบัติการเตรียมกิจกรรมในชั้นเรียน

วันเดือนปีที่ดำเนินการ : 15 มีนาคม พ.ศ. 2559

องค์ความรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ชื่อ - นามสกุล : ดร.สุภาพร เฟ่งพิศ

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ : 08-1751-7884

E-mail Address : ajn.supaporn@gmail.com

หัวข้อ/เรื่องที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : CONTEXT/C

ปฏิบัติการเตรียมกิจกรรมในชั้นเรียน

รายละเอียด/วิธีการที่ได้ดำเนินการ : ACTION/A

การเตรียมการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นความรู้ที่สามารถถ่ายทอดออกมาได้หลายรูปแบบเป็นความรู้ที่เกิดจากการได้รับความรู้ จากอาจารย์ผู้สอนจากประสบการณ์ของอาจารย์ และผู้เรียน ซึ่งสามารถนำมาแบ่งปันให้ ได้ทราบในชั้นเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนจึงต้องมีการจัดระบบการ ปฏิบัติการเพื่อเตรียมกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้และระดมความคิด เห็น เพื่อแก้ปัญหา แบ่งปัน ความรู้ ในชั้นเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในรายวิชาเรียนนั้น ๆ ซึ่งได้ศึกษาแนวคิด/ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative or Collaborative Learning) สลาวิน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และรอเจอร์ จอห์นสัน (Roger Johnson) พบว่า การ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และได้เรียนรู้ทักษะทาง สังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่น องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือมี 5 ประการ ได้แก่ 1) การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน 2) การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด 3) ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบ ได้ของสมาชิกแต่ละคน 4) การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่ม ย่อย 5) การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการเรียนการสอน ผู้สอนสามารถนำทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือไปจัดการเรียนการสอนของตนได้โดยการพยายามจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้มืองค์ประกอบ 5 ประการ ดังกล่าว ข้างต้น และใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการช่วยให้องค์ประกอบทั้ง 5 สัมฤทธิ์ผล

วิธีจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม และการเรียนการสอนแบบร่วมมือ การเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ได้แก่ รูปแบบการสอนแบบทีม/กลุ่ม และการสอนแบบจิ๊กซอว์ (ทีศนา แชมมณี 2547 หน้า 144) ได้เสนอแนวคิดว่ากระบวนการกลุ่มมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) ผู้เรียนมีการปฏิสัมพันธ์/ทำงาน/ทำกิจกรรม ร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ 2) เรียนมีการฝึก/ชี้แนะ/สอน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำงานกลุ่มที่ดี 3) ผู้เรียนมีการวิเคราะห์การเรียนรู้ของตนเองทั้งในด้านเนื้อหา สารที่เรียนและกระบวนการทำงานร่วมกัน 4) ผู้สอนมีการวิเคราะห์และประเมินผลการเรียน ทั้งด้านเนื้อหาสาระ และกระบวนการกลุ่ม

ดังนั้น เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนโดยการแบ่งกิจกรรมเพื่อเตรียมการสอน จะแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านทฤษฎี 2) ด้านการปฏิบัติ 3) ด้านการประเมินผล

1) ด้านทฤษฎี เป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนที่ต้องคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอน โดยต้องศึกษาเนื้อหารายวิชา วัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอ โดยมีการดำเนินการดังนี้

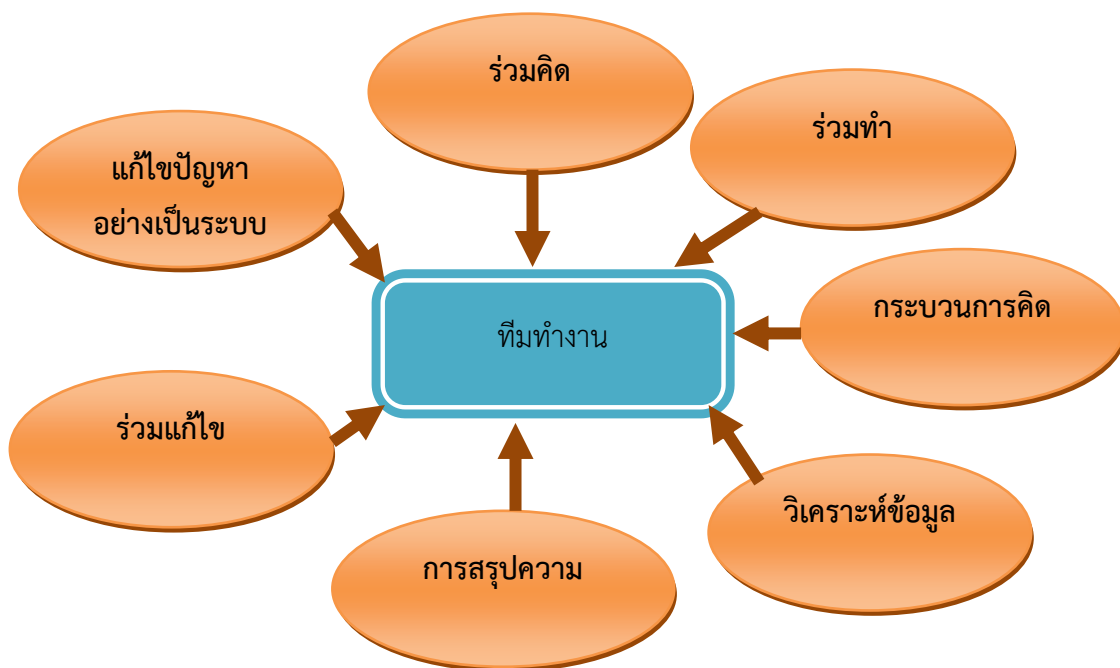
1.1 การจัดทำเอกสารประกอบการสอน ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความถูกต้อง มีความทันสมัย ครบถ้วนตาม Course syllabus

1.2 การจัดทำสื่อการสอน PowerPoint หรือ การนำเสนอที่สร้างความสนใจให้กับผู้เรียน

2) ด้านการปฏิบัติ อาจารย์ผู้สอนได้มีการเตรียมการสอนทั้งเอกสารประกอบการสอน สื่อการสอน และอุปกรณ์ในการเรียนการสอนแล้ว เป็นขั้นตอนการนำเสนอ เป็นช่วงเวลาในการเรียนการสอนโดยการถ่ายทอดความรู้โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น

2.1 การบรรยาย จากภาพ สื่อต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และเผยแพร่ความรู้ต่อไป ได้โดยมีการอ้างอิงจากหลักฐานเอกสาร

2.2 การทำงานเป็นทีมของผู้เรียน โดยฝึกให้ทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ข้อมูล การสรุปความ และแก้ไขปัญหาย่างเป็นระบบ

ภาพ การทำงานเป็นทีมของผู้เรียน

2.3 การสร้างบรรยากาศที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนให้ความเป็นกรเอง ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ และสนับสนุนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

2.4 การเน้นทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น นำเสนอ โต้ตอบ อย่างมีหลักการและเหตุผล

2.5 การเรียนรู้แบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ โดยให้ผู้เรียนมีความความคิดที่เป็นอิสระ ไม่มีรูปแบบ ใช้ได้ทุกโอกาส ทุกเวลา มีการทำงานจริง มีการบูรณาการ ความวิเคราะห์ทางเลือก ความคล่องตัว ทำทหาย สร้างสรรค์ มีแนวคิดเชิงบวก ผลิตผลงานสิ่งแปลกใหม่ สามารถเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงได้

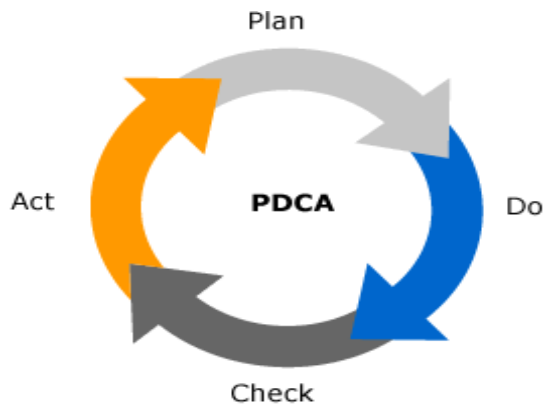
2.6 การสืบค้นด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้พบองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งในระดับบัณฑิตศึกษาต้องสามารถสืบค้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัย

2.7 การอำนวยความสะดวกในเรื่องของอุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้

3) **ด้านการประเมินผล** อาจารย์ผู้สอนมีเกณฑ์การประเมินผลในแต่ละกิจกรรม โดยต้องมีการแจ้งให้ผู้เรียนทราบ และมีการติดตามประเมินผลให้สอดคล้อง เหมาะสมกับความ เป็นจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินตนเองด้วย

ผลลัพธ์/ผลสำเร็จ/แนวปฏิบัติที่ดี : RESULT/R

ผลลัพธ์ความสำเร็จปฏิบัติการเตรียมกิจกรรมในชั้นเรียน จากการทำงานตามระบบ PDCA เป็นแนวคิดมาจากคำภาษาอังกฤษ 4 คำ ได้แก่ Plan (การวางแผน) Do (ปฏิบัติ) Check (ตรวจสอบ) Act (ดำเนินการให้เหมาะสม) แนวคิดเกี่ยวกับวงจร PDCA เริ่มเป็นครั้งแรกโดยนักสถิติ Walter Shewhart ซึ่งได้พัฒนามาจากการควบคุมกระบวนการเชิงสถิติที่ Bell Laboratories ในสหรัฐอเมริกาเมื่อทศวรรษ 1930 ในระยะเริ่มแรก วงจรดังกล่าวเป็นที่รู้จักในชื่อ “วงจร Shewhart” จนกระทั่งราวทศวรรษที่ 1950 ได้มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวางโดย W.Edwards Deming ปรมาจารย์ด้านการบริหารคุณภาพ หลายคนจึงเรียกวงจรนี้ว่า วงจร Deming: PDCA

ภาพ วงจร Deming: PDCA

การทำงานตามระบบ PDCA

- P (PLAN) = การวางแผนกิจกรรม
- D (DO) = การดำเนินการตามกิจกรรมที่ได้มีการวางแผนไว้
- C (CHECK) = การตรวจสอบ/สรุปผล/การประเมิน การดำเนินการ
- A (ACTION) = ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุง/พัฒนาในครั้งต่อไป

ประโยชน์จากความสำเร็จปฏิบัติการเตรียมกิจกรรมในชั้นเรียน

ระยะสั้น ทำให้เกิดการปรับปรุงเทคนิคการจัดการเรียนการสอน เป็นบทเรียนจะเป็นกระบวนการกลุ่มที่ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดการขับเคลื่อนงานไปในทิศทางเดียวกัน แนวทางการทำงานปรับเปลี่ยนได้ทันกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ทำให้ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์

ระยะกลาง ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติการเตรียมกิจกรรมในชั้นเรียน และสามารถเผชิญกับปัญหามากขึ้น และเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้เห็นพัฒนาการที่ดีขึ้น ภายหลังจากการนำบทเรียนและประสบการณ์ไปปรับใช้

ระยะยาว ทำให้เกิดต้นแบบการทำงานที่ดี (Best Practice) เกิดรูปแบบกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดความเข้าใจปัญหาการปฏิบัติการเตรียมกิจกรรมในชั้นเรียนได้อย่างเป็นระบบ และเกิดการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

ศุภชัย อาชีวะระงับโรด. (2547). *Practical PDCA แก้ปัญหาและปรับปรุงเพื่อความสำเร็จ* (พิมพ์ครั้งที่ 7 ปี 2. กรุงเทพมหานคร: ซีโน ดีไซน์.

ทิตินา แชมมณี.2554. *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี*

ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Johnson, D W., & R T. (1999). *Making Cooperative Learning Work*. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/1477225>. Slavin, R.E. (1987). "Cooperative Learning and Cooperative School." Educational

Leadership 45 : 7 – 13.

องค์ความรู้จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 2

ประจำปีการศึกษา 2558

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประเด็นความรู้ : ด้านการเรียนการสอน

หัวข้อการจัดการความรู้ : เทคนิคการสอน

วันเดือนปีที่ดำเนินการ : 15 มีนาคม 2559

องค์ความรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ชื่อ – นามสกุล รศ.ดร.เพ็ญศรี ฉิรินัง

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ 08-1497-9010

E-mail Address pensri.perth@yahoo.com

หัวข้อ/เรื่องที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : CONTEXT/C

เทคนิคการสอนโดยการอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

รายละเอียด/วิธีการที่ได้ดำเนินการ : ACTION/A

วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 4-8 คน และให้ผู้เรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ในประเด็นที่กำหนด และสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม โดยวัตถุประสงค์ของวิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย คือ เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนกว้างขึ้น (ทิตินา แคมมณี, 2547, หน้า 49)

วรรณภรณ์ วีระพงษ์ (2556, หน้า 14) อธิบายถึงองค์ประกอบที่สำคัญ ของวิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย ได้แก่

1. มีการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละประมาณ 4-8 คน
2. มีประเด็นในการอภิปราย
3. มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่มตามประเด็นการอภิปราย
4. มีการสรุปสาระที่สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายกันเป็นข้อสรุปของกลุ่ม
5. มีการนำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียน

เทคนิคการสอนโดยการอภิปรายกลุ่มย่อยให้มีประสิทธิภาพ (สุชาติ ศิริสุขไพบุลย์, 2527, หน้า 20)

1. การจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย จำนวนสมาชิกในกลุ่มย่อยควรมีประมาณ 4-8 คน จำนวนที่เหมาะสมที่สุดคือระหว่าง 4-6 คน คือเป็น กลุ่มที่ไม่เล็กเกินไป และไม่ใหญ่เกินไป เพราะถ้ากลุ่มเล็กเกินไป กลุ่มจะไม่ได้ความคิดที่หลากหลายเพียงพอ ถ้ากลุ่มใหญ่เกินไปสมาชิกกลุ่มจะมีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้น้อยหรือได้ไม่ทั่วถึง การแบ่งผู้เรียนเข้ากลุ่ม อาจทำได้วิธีสุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รวมกลุ่มกับเพื่อนไม่ซ้ำกัน หรืออาจจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มจากความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนที่เก่งช่วยเหลือผู้ที่เรียนอ่อน หรืออาจจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มจำแนกตามเพศ วัย (ถ้าผู้เรียนมีหลายวัย) ความสนใจ ความสามารถ หรือเลือกอย่างเจาะจงตามปัญหาที่มีก็ได้ ขึ้นกับ วัตถุประสงค์ของผู้สอนและสิ่งที่จะอภิปราย เทคนิคที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มมีหลากหลาย เช่น ใช้การนับหมายเลขหรือเป็นภาพ เป็นข้อความ ผู้ที่จับฉลากได้เหมือนกัน ให้รวมกลุ่มกัน หรือใช้เกมต่าง ๆ เช่น เกมคำสั่งจับกลุ่ม โดยผู้เรียนร้องตามเสียงเพลงหรือดนตรี เมื่อดนตรีหรือเพลงหยุด ผู้สอนจะออกคำสั่งให้ผู้เรียนจับกลุ่มตามจำนวนที่ครูสั่ง เช่น จับ 4 จับ 6 หรือจับกลุ่มหญิง 3 ชาย 1 ให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน จนกระทั่งในที่สุดครูสั่งให้จับกลุ่มตามจำนวนที่ครูต้องการ เทคนิคการจัดกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนไม่ เกิดความเบื่อหน่ายในการแบ่งกลุ่ม โดยเฉพาะเมื่อครูจำเป็นต้องแบ่งกลุ่มย่อย ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกและสนใจที่จะเรียนรู้ในกิจกรรมต่อไป เมื่อจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มแล้ว ผู้สอนควรดูแลให้กลุ่มจัดที่นั่งภายในกลุ่มให้เรียบร้อย ให้อยู่ในลักษณะที่ทุกคนมองเห็นกัน และรับฟังกันได้ดี นอกจากนั้นในกรณีที่มีหลายกลุ่ม ผู้สอนควรจัดกลุ่มให้ห่างกันพอสมควร เพื่อไม่ให้เสียงอภิปรายจากกลุ่มรบกวนกันและกัน

2. ประเด็นการอภิปราย การอภิปรายจำเป็นต้องมีประเด็นในการอภิปราย มีวัตถุประสงค์ของการอภิปรายที่ชัดเจน ประเด็นการ อภิปรายอาจจะมาจากผู้สอนหรือผู้เรียนก็ได้ แล้วแต่กรณี การอภิปรายแต่ละครั้งไม่ควรมีประเด็นมากจนเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนอภิปรายได้ไม่เต็มที่

3. การอภิปราย การจัดกลุ่มอภิปรายมีหลายแบบ ผู้สอนควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับ วัตถุประสงค์ ในการอภิปรายที่ดีโดยทั่วไป ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่จำเป็นในการ อภิปราย เช่น ประธานหรือผู้นำในการอภิปราย เลขานุการผู้จดบันทึกการประชุม และผู้รักษา เวลา เป็นต้น นอกจากนั้นสมาชิกกลุ่มทุกคนควรมีความเข้าใจตรงกันว่า ตนมีบทบาทหน้าที่ที่ จะต้องช่วยให้กลุ่มทำงานได้สำเร็จ มิใช่ปล่อยให้เป็นการรับผิดชอบของสมาชิกเพียงบางคน หากสมาชิกกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจว่า สมาชิกกลุ่มที่ดีควรทำอะไรบ้าง เช่น ให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ชักถาม ได้แย้ง สนับสนุน ช่วยไม่ให้กลุ่มออกนอกเรื่อง และสรุป เป็นต้น การ อภิปรายจะเป็นไปได้ดี ผู้สอนจึงควรให้ความรู้ความเข้าใจหรือคำแนะนำแก่กลุ่มก่อนการ อภิปราย และควรย้ำถึงความสำคัญของการให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการอภิปราย

อย่างทั่วถึง ไม่ให้มีการผูกขาดการอภิปรายโดยผู้ใดผู้หนึ่ง เพราะวัตถุประสงค์หลักของการอภิปรายก็คือ การให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง และได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย อันจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่ลึกซึ้ง และรอบคอบขึ้น การอภิปรายที่ดี ควรดำเนินการไปที่ละประเด็น จะได้ไม่เกิดความล้าสน และในกรณีที่มีหลายประเด็น ควรมีการจำกัดเวลาของการอภิปรายแต่ละประเด็น มิฉะนั้นการอภิปรายอาจยืดเยื้อ และประเด็นที่อยู่ท้าย ๆ จะไม่ได้รับการอภิปราย เพราะหมดเวลาเสียก่อน ประเด็นการอภิปรายกับเวลาที่ใช้ ควรมีความพอเหมาะกัน

4. การสรุปผลการอภิปราย ก่อนที่การอภิปรายจะยุติลง กลุ่มจำเป็นต้องมีการสรุปผลการอภิปราย เพื่อให้ได้คำตอบตามประเด็นที่กำหนด ผู้สอนควรบอกหรือให้สัญญาณแก่กลุ่มอภิปรายประมาณ 3-5 นาที ก่อนหมดเวลา เพื่อกลุ่มจะได้สรุปผลการอภิปรายเป็นข้อสรุปของกลุ่ม ซึ่งหลังจากนั้นผู้สอนอาจให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายแลกเปลี่ยนกัน หรือดำเนินการในรูปแบบอื่นต่อไป

5. การสรุปบทเรียน เมื่อการอภิปรายสิ้นสุด ผู้สอนจำเป็นต้องเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนได้ร่วมกันคิดกับบทเรียนที่กำลังเรียนรู้ โดยมีการนำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียนด้วย

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกลุ่มอภิปรายแบบต่าง ๆ

รูปแบบการจัดกลุ่มอภิปราย (วราวุธ สุมาวงศ์, 2554, หน้า 38-40)

1) การจัดกลุ่มอภิปรายแบบกันเอง (Informal Group Discussion) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน จำนวนประมาณ 6-10 คน มาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กัน เพื่อแสวงหาข้อยุติ หรือข้อตกลงร่วมกันในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ในกลุ่มจะมีประธานนำการอภิปราย ช่วยดูแลและกระตุ้นให้สมาชิก ในกลุ่มแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

2) การจัดกลุ่มอภิปรายแบบฟิลลิป 66 (Phillip 66 or Buzz Group) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิก 6 คน ที่นั่งใกล้กัน หันหน้าเข้าหากัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในแต่ละประเด็นใดประเด็นหนึ่ง คนละ 1 นาที รวมเป็น 6 นาที จุดประสงค์ของการจัดกลุ่มแบบนี้ก็เพิ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสเสนอความคิดเห็นหรือปัญหาที่กลุ่มใหญ่กำลังพิจารณาอยู่

3) การจัดกลุ่มอภิปรายแบบซินดิเคต (Syndicate Group) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิกระหว่าง 6-10 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์ต่างกัน จุดประสงค์ก็เพื่อให้กลุ่มย่อยนี้ได้ศึกษาหรือพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมใหญ่ สมาชิกจะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กันในเรื่องที่ได้รับมอบหมายโดยผลัดกันทำหน้าที่ประธานและเลขานุการกลุ่ม

4) การจัดกลุ่มอภิปรายแบบระดมสมอง (Brainstorming Group) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิก ประมาณ 2-6 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์พอสมควรในเรื่องที่จะอภิปราย จุดประสงค์

ของกลุ่มนี้ก็เพื่อให้ได้ความคิดมากที่สุดในเวลาจำกัด และเพื่อแสวงหาความคิดสร้างสรรค์จากกลุ่ม กลุ่มจะมีประธานนำการอภิปรายและกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี โดยไม่มีการตัดสินว่าถูก ผิด ดี ไม่ดี เพื่อให้ได้ความคิดจำนวนมาก เลขานุการกลุ่มจัดบันทึกความคิดทั้งหมดไว้ ขึ้นต่อไปจึงนำความคิดที่ได้มาวิเคราะห์ และปรับปรุง เพื่อให้ได้ความคิดที่สร้างสรรค์ในเรื่องนั้น

5) การจัดกลุ่มอภิปรายแบบโต๊ะกลม (Round Table Group) กลุ่มแบบนี้ มีลักษณะเหมือนการอภิปรายแบบซินดิเคต คือเป็นการอภิปรายในประเด็นที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมใหญ่หรือที่สมาชิกเลือกตามความสนใจ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ เพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกัน เพียงแต่การจัดกลุ่มจะอยู่ในลักษณะเป็นรูปวงกลมซึ่งสมาชิกทุกคนสามารถมองเห็นกันได้ อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน กลุ่มแบบนี้อาจไม่จำเป็นต้องจัดในรูปวงกลมสามารถจัดในลักษณะอื่นได้ เช่น จัดที่นั่งเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ก็เรียกว่าเป็นการประชุมโต๊ะกลม หากมีจุดประสงค์ตรงตามการอภิปรายแบบโต๊ะกลม

6) การจัดกลุ่มอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion Group) การจัดกลุ่มแบบนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในการประชุมประมาณ 3-6 คน มาร่วมอภิปรายต่อหน้าผู้ฟัง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยมีผู้ดำเนินการอภิปราย (moderator) เป็นผู้เชื่อมโยงความคิดเห็น ชักถาม ควบคุมเวลาในการอภิปรายและสรุปผลการอภิปราย

7) การจัดกลุ่มอภิปรายแบบสัมมนา (Seminar Group) การจัดกลุ่มแบบนี้มีสมาชิกกลุ่มประมาณ 20 คน ขึ้นไป มีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกร่วมกันศึกษาหาความรู้หรือค้นคว้าในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งโดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำช่วยเหลือปัญหาของการสัมมนามักจะกว้าง สามารถแบ่งเป็นหัวข้อย่อยได้จำนวนมาก ผู้เข้าสัมมนาจะเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับความรู้ความคิดเห็น การสัมมนาไม่มีการลงมติ เป็นเพียงการประมวลความคิดเห็น และสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

8) การจัดกลุ่มอภิปรายแบบใกล้ชิด (Knee Group) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 3-5 คน พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างใกล้ชิด สนทนา เปรียบเสมือนการจับเข่าคุยกัน

9) การจัดกลุ่มอภิปรายแบบฮัตเดิล (Huddle Group) กลุ่มแบบนี้ เป็นการจัดกลุ่มย่อยที่แยกออกมาจาก กลุ่มใหญ่ โดยใช้วิธีการสุ่ม เพื่อให้มีสมาชิกกลุ่มคละกันไป จุดประสงค์และการดำเนินการมีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มอภิปรายแบบกันเอง

10) การจัดกลุ่มอภิปรายแบบเวียนรอบวง (Circular Response Group) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิก ไม่ควรเกิน 10 คน มีจุดประสงค์เพื่อให้สมาชิกกลุ่มทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น

โดยการให้สมาชิกแต่ละคนพูดรอบละประมาณ 1-2 นาที เวียนกันไปทางซ้ายหรือขวา ทีละคนจนครบทุกคน ถ้าผู้ใดต้องการสนับสนุนหรือโต้แย้ง ต้อรอจนกว่าจะถึงเวลาที่ตนมีโอกาสพูด ถ้ามีเวลามากและต้องการความคิดเห็นเพิ่มขึ้น ก็เริ่มรอบสองต่อไปเรื่อย ๆ

11) การจัดกลุ่มอภิปรายแบบกลุ่มซ้อน (Fish Bowl Group) กลุ่มแบบนี้มีลักษณะเป็นกลุ่มซ้อนกันเป็น 2 วง กลุ่มวงในและกลุ่มวงนอก มีสมาชิกจำนวนเท่า ๆ กัน ประมาณ 4-8 คน ในขณะที่สมาชิกกลุ่มวงในประชุมอภิปรายกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สมาชิกกลุ่มวงนอกจะทำหน้าที่สังเกตการณ์ จุดประสงค์เพื่อให้ผู้สังเกตการณ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อภิปรายแต่ไม่มีความจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการอภิปราย ได้เรียนรู้ความคิดเห็นของผู้อภิปรายวงในอย่างใกล้ชิด ในบางกรณีอาจมีการสลับเปลี่ยนบทบาทให้ผู้ที่อยู่วงนอกเข้าไปอยู่ในวงในแล้วทำหน้าที่อภิปรายและสมาชิกในวงในออกมาอยู่ในวงนอกเป็นผู้สังเกตการณ์สลับเปลี่ยนกัน

12) การจัดกลุ่มอภิปรายแบบพหุจฉวิสัชชา (Questioning-Answering) กลุ่มแบบนี้ประกอบด้วยสมาชิก ประมาณ 6-8 คน เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย 1 คน มีผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรที่รับเชิญมาครั้งหนึ่ง อีกครั้งหนึ่งเป็นตัวแทนจากกลุ่มผู้ฟัง ผู้ดำเนินการอภิปรายให้ผู้แทนผู้ฟังเสนอข้อคำถามในวิทยากรตอบ และเป็นตัวกลางช่วยเชื่อมโยงและสรุปความคิดเห็น จุดประสงค์ของกลุ่มแบบนี้ก็คือการช่วยให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเข้าใจในปัญหาหรือเรื่องที่ศึกษาในแง่มุมต่าง ๆ ตามความต้องการหรือความสนใจของผู้ฟัง

ผลลัพธ์/ผลสำเร็จ/แนวปฏิบัติที่ดี : RESULT/R

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนโดยการอภิปรายกลุ่มย่อย ในรายวิชา IPA 6203 การบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบในภูมิภาคอาเซียน (Comparative Public Administration in ASEAN) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้หลักวิชาในการอธิบาย และให้ความเห็นเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งผู้เขียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. ผู้สอนจัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ โดยจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนที่เก่งช่วยเหลือผู้ที่เรียนอ่อน
2. ผู้สอนกำหนดประเด็นในการอภิปราย ได้แก่ “อะไรคือปัจจัยที่นำไปสู่การปฏิรูปตามแนวการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ของประเทศสิงคโปร์”
3. ผู้เรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันตามประเด็นอภิปรายที่กำหนด โดยผู้สอนให้คำแนะนำแก่กลุ่มก่อนการอภิปราย และเน้นย้ำถึงความสำคัญของการให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการอภิปรายอย่างทั่วถึง ไม่ให้มีการผูกขาดการอภิปรายโดยผู้ใดผู้หนึ่ง เพราะ

วัตถุประสงค์หลักของการอภิปราย คือ การให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง และได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย อันจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่ลึกซึ้ง และรอบคอบขึ้น

4. ผู้เรียนสรุปสาระที่สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายร่วมกันเป็นข้อสรุปของกลุ่ม โดยผู้สอนเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนได้ร่วมกันคิดกับบทเรียนที่กำลังเรียนรู้ โดยมีการนำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียนด้วย

ผลลัพธ์และผลสำเร็จที่ได้ คือ ช่วยให้ผู้เรียนกลุ่มใหญ่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนได้ข้อมูลและความคิดเห็นที่หลากหลาย ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขึ้น และเป็นวิธีสอนที่ช่วยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น ทักษะการพูด การแสดงความคิดเห็น การโต้แย้ง การวิพากษ์วิจารณ์ และทักษะการคิด เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ทิตนา แชมมณี. (2547). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณภรณ์ วีระพงษ์. (2556). *การเรียนรู้แบบทีม: Team – based Learning*. พิษณุโลก: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช.
- วรารุช สุมาวงศ์. (2554). *Small Group Teaching & Learning*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. (2527). *เทคนิคและวิธีการสอนวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

แบบรายงานสรุปลองค์ความรู้จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 2

ประจำปีการศึกษา 2558

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ

ประเด็นความรู้ : ด้านการจัดการเรียนการสอน

หัวข้อการจัดการความรู้ : เทคนิคการสอน

ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ :

1. ดร.พรชัย	นฤดมกุล
2. ดร.ชมภูนุช	หุ้มนาค
3. ดร.ชัชวาล	แสงทองล้วน
4. ดร.พิชญะ	อุทัยรัตน์
5. ดร.ภาคมน	โกตะธีรกุล
6. ดร.สุภาพร	เพ่งพิศ
7. รศ.ดร.เพ็ญศรี	ฉิรินัง

สรุปลองค์ความรู้ที่ได้ :

1. วิธีสอนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน (Co – Operative Learning)
2. เน้นพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
3. กิจกรรมระหว่างการเรียนการสอน Active Learning
4. เทคนิคและวิธีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง
5. เทคนิคและวิธีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับบัณฑิตศึกษา
6. ระบบปฏิบัติการเพื่อเตรียมกิจกรรมในชั้นเรียน
7. เทคนิคการสอนโดยการอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)